

**Hoztam neked piros rózsát...**  
**Udvarlási szokások, kapcsolatteremtési problémák**

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

9. évfolyam  
Programcsomag:  
Felkészítés a felnőtt szerepekre

A modul szerzői: Marsi Mónika – Págyor Henriett

Címlapkép: szkb209\_00

## MODULLEÍRÁS

<b>Ajánlott korosztály</b>	14-15 évesek
<b>Ajánlott időkeret</b>	3 × 45 perc
<b>A modul közvetlen célja</b>	Megkönnyíteni a tanulók számára az életkori sajátosságokból fakadó kapcsolatteremtési problémák és udvarlási szokások közötti eligazodást. Azt a tapasztalatot biztosítani, hogy a kapcsolatteremtés személyes ügy, két ember kölcsönös szándékain és viselkedésén múlik a siker, illetve a kudarc. Legyen képes kifejezni szándékait, és magát képviselni a másik nem közeledésekor. A tanuló legyen képes felismerni az érzelmek és a kommunikációs stratégiák közötti különbséget.
<b>A modul témái, tartalma</b>	Témák: Identitás: szocializáció, hagyomány Kapcsolatok: felelősség, tolerancia, kommunikáció Konfliktus: dilemmahelyzet Életmód: életérzés, érzelmek Világkép: értékek, jövő Erkölc és jog: szabályok, normák, döntés Tartalom: A modul lehetőséget ad arra, hogy a gyerekek felfedezzék, hogy ismerkedési szokásaink térben és időben különböznek, változnak. Ma is van lehetőségünk megtalálni a számunkra és mások számára is elfogadható kapcsolati mintákat.
<b>Megelőző tapasztalat</b>	Zsák a foltját... modul
<b>A kompetenciafejlesztés fókuszai</b>	Önismerettel összefüggő kompetenciák: érzelmek tudatossága, autonómia, identitás Önszabályozás: érzelmek kezelése, sikerkezelés, felelősségvállalás Énhatékonyság-érzés: konstruktív self-értékelés Társas kompetenciák: empátia, együttműködés, konfliktuskezelés
<b>Kapcsolódási pontok</b>	A NAT-hoz: Ember a társadalomban, Életvitel – gyakorlati ismeretek, Hon- és népismeret Tantárgyakhoz: magyar nyelv és irodalom, történelem, vizuális kultúra, tánc és dráma Modulokhoz: 9. és 10. évfolyam konfliktusokkal, azok felismerésével és kezelésével kapcsolatos moduljai
<b>Támogató rendszer</b>	Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet Kft. Budapest, 2005 <i>Magyar néprajz VIII.</i> Társadalom <a href="http://hungaria.org/list/folklor">http://hungaria.org/list/folklor</a>

## Módszertani ajánlás

Időfelhasználás: a három tanórányi modult két részletben dolgozzuk fel,  $1 \times 45$  és  $2 \times 45$  perces egységekben. A második egység megszakítás nélkül végezendő el.

Tér-terem elrendezése: a terem legyen átrendezhető, szabad mozgásra, körben, illetve kiscsoportban ülésre alkalmas.

Eszközök: Szükség van filctollakra, íróeszközökre, A/4 –es lapokra, plakátpapírra, gyűjtő füzetre.

Csoportok: A tanulók párokban, kiscsoportokban, illetve egész csoportban dolgoznak. A csoportalakításhoz a konkrét feladatok előtt segítséget kapnak. A csoportlétszámot úgy alakítsuk ki, hogy maximum 5 csoport dolgozzon párhuzamosan.

A tartalommal összefüggő differenciálási javaslat: A téma előkészítésénél legyünk figyelemmel arra, hogy vidékek és települések szerint is jelentős eltérések tapasztalhatók a hagyományos udvarlási szokásokban, és a tizenévesek találkozási, ismerkedési lehetőségeiben. Az egy osztályba járó gyerekek is eltérő viselkedési mintákat képviselhetnek. Mivel a téma a serdülőkor identitásproblémáihoz is kapcsolódik, feldolgozása csak bizalmi légkörben képzelhető el. A tanárnak kell örködni a fölött, hogy senki ne kerüljön megszégyenítő helyzetbe, azok sem, akiknek még nincsenek „ismerkedési” tapasztalatai.

Az egyes tevékenységek szervezésével kapcsolatos javaslatok: Ha az osztály összetételében jelentős különbségek mutatkoznak (szociális viszonyok, etnikum, lakóhely, családi helyzet, nemek szerinti eloszlás, kapcsolatalakítási képesség stb.), akkor éljünk az irányított csoportalakítás lehetőségével a sokszínű, heterogén csoportok létrehozása érdekében.

Külön izgalmas lehetőség homogén fiú vagy lány kiscsoportok tapasztalatainak, hozzászólásainak és szerepbemutásainak szervezése. Ajánlott a páros (fiú, lány) párbeszédet lehetőleg fiú és lány szereplőknek bemutatni, hogy hiteles és tanulságos kommunikációs élményt nyújtson a résztvevőknek. Az intimitás kezelésére külön ügyeljünk, hívjuk fel a figyelmet a diszkrécióra.

A foglalkozás második egységét gyűjtőmunka előzi meg: feladat a magyar ismerkedési, udvarlási szokások és az esküvő hagyományainak feltérképezése.

### *Speciális javaslatok a fejlesztendő kompetenciával kapcsolatban*

Amennyiben kommunikációs nehézségekbe ütközünk, azt tapasztaljuk, hogy a gyerekek nehezen nyilvánulnak meg saját tapasztalataikról előttünk és egymás előtt, fektessünk nagyobb hangsúlyt a gyűjtőmunka tapasztalatainak feldolgozására és a szövegértés fejlesztésére. Csak beszélgetni arról, hogy mások hogyan próbálkoznak ismerkedni, szintén tanulságos egy tizenéves számára.

### *Értékelési ajánlás*

Tanár - diák szóbeli szöveges értékelés: fontos az önismeret alakulása, a csoporton belüli munka értékelése, mások megismerésének folyamata.

Kezeljük empátiával, azokat a tanulókat, akiknek kevésbé sikerül nyitottan részt venni a feldolgozásokban.

## **A modul mellékletei**

### *Diákmellékletek*

D1 – Párokat ábrázoló képek

D2 – Udvarlásról, esküvőről színesen

D3 – Ki legyen a kezdeményező?

D4 – Mire figyeljünk, amikor visszautasítunk valakit?